

|

61981J0089

ARREST VAN HET HOF VAN 1 APRIL 1982. - STAATSSECRETARIS VAN FINANCIEN TEGEN HONG - KONG TRADE DEVELOPMENT COUNCIL. - (" TERUGGAVE VAN BTW "). - (VERZOEK OM EEN PREJUDICIELE BESLISSING, INGEDIEND DOOR DE HOGE RAAD DER NEDERLANDEN). - ZAAK NO. 89/81.

Jurisprudentie 1982 bladzijde 01277

Spaanse bijz. uitgave bladzijde 00285

Samenvatting

Partijen

Onderwerp

Overwegingen van het arrest

Beslissing inzake de kosten

Dictum

Trefwoorden

FISCALE BEPALINGEN - HARMONISATIE VAN WETGEVING - OMZETBELASTING - GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL VAN BELASTING OVER TOEGEVOEGDE WAARDE - BELASTINGPLICHTIGE - BEGRIP - VERRICHTER VAN DIENSTEN OM NIET DAARVAN UITGESLOTEN

(RICHTLIJN NR . 67/228 VAN DE RAAD , ARTIKEL 4)

Samenvatting

HIJ DIE REGELMATIG , DOCH UITSLUITEND OM NIET , DIENSTEN VERRICHT JEGENS ONDERNEMERS , KAN NIET WORDEN AANGEMERKT ALS BELASTINGPLICHTIGE IN DE ZIN VAN ARTIKEL 4 VAN DE TWEDE RICHTLIJN BETREFFENDE DE HARMONISATIE VAN DE WETGEVINGEN DER LID-STATEN INZAKE OMZETBELASTING .

Partijen

IN ZAAK 89/81 ,

BETREFFENDE EEN VERZOEK AAN HET HOF KRACHTENS ARTIKEL 177 EEG-VERDRAG
VAN DE HOGE RAAD DER NEDERLANDEN , IN HET ALDAAR AANHANGIG GEDING TUSSEN
STAATSSECRETARIS VAN FINANCIEN

EN

HONG-KONG TRADE DEVELOPMENT COUNCIL , TE AMSTERDAM ,

Onderwerp

OM EEN PREJUDICIELE BESLISSING OVER DE UITLEGGING VAN DE ARTIKELEN 4 EN 11 ,
LID 2 , EERSTE ALINEA , VAN DE TWEDE RICHTLIJN (67/228/EEG) VAN DE RAAD VAN 11
APRIL 1967 BETREFFENDE DE HARMONISATIE VAN DE WETGEVINGEN DER LID-STATEN
INZAKE OMZETBELASTING - STRUCTUUR EN WIJZE VAN TOEPASSING VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL VAN BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE (
PB VAN 1967 , BLZ . 1303),

Overwegingen van het arrest

1 BIJ ARREST VAN 8 APRIL 1981 , INGEKOMEN BIJ HET HOF OP 14 APRIL 1981 , HEEFT DE
HOGE RAAD DER NEDERLANDEN KRACHTENS ARTIKEL 177 EEG-VERDRAG TWEE
PREJUDICIELE VRAGEN GESTELD OVER DE UITLEGGING VAN DE ARTIKELEN 4 EN 11
VAN DE TWEDE RICHTLIJN (NR . 67/228) VAN DE RAAD VAN 11 APRIL 1967
BETREFFENDE DE HARMONISATIE VAN DE WETGEVINGEN DER LID-STATEN INZAKE
OMZETBELASTING - STRUCTUUR EN WIJZE VAN TOEPASSING VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL VAN BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE (
PB VAN 1967 , BLZ . 1303).

2 DEZE VRAGEN ZIJN GEREZEN IN HET KADER VAN EEN GEDING TUSSEN DE
NEDERLANDSE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIEN EN DE HONG-KONG TRADE
DEVELOPMENT COUNCIL , EEN IN 1966 TE HONG KONG OPGERICHTTE ORGANISATIE TER
BEVORDERING VAN DE HANDEL TUSSEN HONG KONG EN ANDERE LANDEN , DIE IN 1972
IN AMSTERDAM EEN KANTOOR HEEFT GEOPEND . ZIJN WERKZAAMHEDEN IN
NEDERLAND BESTAAN IN HET GRATIS GEVEN VAN VOORLICHTING EN INLICHTINGEN
AAN ONDERNEMERS OVER HONG KONG EN DE HANDELSMOGELIJKHEDEN MET DIT
GEBIED , ALSMEDE IN HET GEVEN VAN OVEREENKOMSTIGE INLICHTINGEN OVER DE
EUROPESE MARKT AAN ONDERNEMERS IN HONG KONG . DE INKOMSTEN VAN HET
KANTOOR IN AMSTERDAM BESTAAN UIT EEN VASTE JAARLIJKSE BIJDRAGE VAN DE
REGERING VAN HONG KONG EN UIT DE OPBRENGST VAN EEN HEFFING TEN BEDRAGE
VAN 0,5 % VAN DE IN HONG KONG INGEVOERDE RESPECTIEVELIJK UIT HONG KONG
UITGEVOERDE GOEDEREN .

3 AANLEIDING TOT HET GEDING A QUO VORMDE HET FEIT DAT DE NEDERLANDSE
BELASTINGDIENST , NA GENOEMDE ORGANISATIE TOT 1978 ' ' ONDER VOORBEHOUD
VAN CORRECTIE BIJ LATER ONDERZOEK ' ' TERUGGAAF TE HEBBEN VERLEEND VAN
HET BEDRAG DAT HAAR ALS BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE IN
REKENING WAS GEBRACHT DOOR ONDERNEMINGEN DIE DIENSTEN VOOR HAAR
HADDEN VERRICHT OF HAAR GOEDEREN HADDEN GELEVERD , HAAR VERVOLGENS
NIET LANGER ALS BELASTINGPLICHTIGE ERKENDE EN DIENTENGEVOLGE HET
GENOEMDE - VOLGENS DE FISCUS TEN ONRECHTE TERUGGEGEVEN - BEDRAG VAN

HAAR TERUGVORDERDE . NADAT DE ZAAK VOOR DE HOGE RAAD WAS GEBRACHT ,
HEEFT DEZE HET HOF DE VOLGENDE TWEE VRAGEN GESTELD :

' ' 1 . KAN IEMAND , DIE REGELMATIG JEGENS ONDERNEMERS DIENSTEN VERRICHT ,
WORDEN AANGEMERKT ALS BELASTINGPLICHTIGE IN DE ZIN VAN ARTIKEL 4 VAN DE
TWEDE RICHTLIJN INDIEN DEZE DIENSTEN OM NIET WORDEN VERRICHT?

2. INDIEN VRAAG 1 BEVESTIGEND WORDT BEANTWOORD :

BELET ARTIKEL 11 , LID 2 , EERSTE VOLZIN , VAN DE TWEEDE RICHTLIJN DE AFTREK
VAN DE OMZETBELASTING , DRUKKENDE OP GOEDEREN EN DIENSTEN WELKE WORDEN
GEBRUIKT VOOR HET VERRICHTEN VAN PRESTATIES ALS VORENBEDOELD?

' '

4 HET IN VRAAG 1 GENOEMDE ARTIKEL 4 BEPAALT :

' ' ALS BELASTINGPLICHTIGE WORDT BESCHOUWD IEDER DIE ZELFSTANDIG EN
REGELMATIG , MET OF ZONDER WINSTOOGMERK , HANDELINGEN VERRICHT WELKE
TOT DE WERKZAAMHEDEN VAN EEN FABRIKANT , HANDELAAR , OF DIENSTVERRICHTER
BEHOREN . ' '

5 WANNEER DE NATIONALE RECHTER DE NADRUK LEGT OP HET FEIT DAT HET IN DE
AAN HEM VOORGELEGDE CASUS GAAT OM EEN ORGANISATIE DIE HAAR DIENSTEN
UITSLUITEND OM NIET VERRICHT , DAN IS DAT OMDAT IN DE DEFINITIE VAN
BELASTINGPLICHTIGE IN ARTIKEL 4 DE ' ' HANDELINGEN ' ' WELKE TOT DE
WERKZAAMHEDEN VAN EEN FABRIKANT , HANDELAAR OF DIENSTVERRICHTER
BEHOREN , NIET NADER WORDEN OMSCHREVEN , TERWIJL ARTIKEL 2 VAN DEZELFDE
RICHTLIJN BEPAALT DAT ENKEL DIENSTEN WELKE ONDER BEZWARENDE TITEL DOOR
DE BELASTINGPLICHTIGE WORDEN VERRICHT , AAN DE BELASTING OVER DE
TOEGEVOEGDE WAARDE ZIJN ONDERWORPEN . BEZIET MEN DEZE TWEE ARTIKELEN ,
WAARVAN EEN TEKSTANALYSE OP HET EERSTE GEZICHT NIET BIJDRAAGT TOT DE
OPLOSSING VAN DE VRAAG OF EEN ORGANISATIE DIE GEWOONLIJK DIENSTEN OM NIET
VERRICHT , AL DAN NIET ALS BELASTINGPLICHTIGE KAN WORDEN BESCHOUWD , DAN
BLIJKT DAT MEN DE RELEVANTE KENMERKEN VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL
VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE MOET ZOEKEN IN HET LICHT
VAN DE DOELSTELLING VAN DIT STELSEL .

6 DEZE DOELSTELLING , WAAROP IN DE CONSIDERANS VAN DE TWEEDE RICHTLIJN
WORDT GEZINSPEELD MET EEN VERWIJZING NAAR DE EERSTE RICHTLIJN (NR . 67/227
VAN DEZELFDE DATUM , PB VAN 1967 , BLZ . 1301) , BLIJKT UIT DE CONSIDERANS VAN
LAATSTGENOEMDE ; HIERIN WORDT GESPROKEN VAN DE NOODZAAK EEN
HARMONISATIE VAN DE WETGEVINGEN INZAKE OMZETBELASTING TOT STAND TE
BRENGEN , WELKE TEN DOEL HEEFT DE FACTOREN DIE DE
MEDEDINGINGSVOORWAARDEN Zouden KUNNEN VERVALSEN , UIT TE SCHAKELN OM
ALDUS TE KOMEN TOT NEUTRALITEIT TEN AANZIEN VAN DE MEDEDINGING IN DIE ZIN ,
DAT BINNEN ELK LAND OP SOORTGELIJKE GOEDEREN DEZELFDE BELASTINGDRUK ZAL
RUSTEN ONGEACHT DE LENGTE VAN DE PRODUCTIE- EN DISTRIBUTIEKETEN .

7 OM DIT DOEL TE VERWEZENLIJKEN BEPAALT ARTIKEL 2 , EERSTE ALINEA , VAN DE
EERSTE RICHTLIJN DAT HET GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL VAN BELASTING OVER DE
TOEGEVOEGDE WAARDE BERUST OP HET BEGINSEL DAT VAN GOEDEREN EN
DIENSTEN EEN ALGEMENE VERBRUIKSBELASTING WORDT GEHEVEN WELKE STRIKT
EVENREDIG IS AAN DE PRIJS VAN GOEDEREN EN DIENSTEN , ZULKS ONGEACHT HET
AANTAL TRANSACTIES WELKE TIJDENS HET PRODUCTIE- EN DISTRIBUTIEPROCES

VOOR DE FASE VAN HEFFING PLAATSVONDEN .

8 DE TOEPASSING VAN DIT OP DE PRIJS VAN DE GOEDEREN EN DIENSTEN BERUSTENDE BEGINSEL WORDT IN DE TWEEDE ALINEA VAN ARTIKEL 2 OP DE VOLGENDE WIJZE UITGEWERKT :

'' BIJ ELKE TRANSACTIE IS DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE , BEREKEND OVER DE PRIJS VAN HET GOED OF VAN DE DIENST VOLGENS HET (GELDENDE) TARIEF . . . , VERSCHULDIGD ONDER AFTREK VAN HET BEDRAG VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE WAARMEDE DE ONDERSCHIEDENE ELEMENTEN VAN DE PRIJS RECHTSTREEKS ZIJN BELAST . ''

DE DERDE ALINEA BEPAALT DAT HET GEMEENSCHAPPELIJK STELSEL VAN BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE WORDT TOEGEPAST TOT EN MET DE KLEINHANDELSFASE .

9 UIT DIT STELSEL VOLGT , DAT DE BELASTING NIET MEER AFTREKBAAR IS ZODRA MEN AAN HET EIND VAN DE TRANSACTIEKETEN IS GEKOMEN . DE BELASTING WORDT DUS GEHEVEN VAN DE EINDVERBRUIKER , DIE HET BEDRAG ERVAN NIET OP ANDEREN KAN AFWENTELN , DAAR ER GEEN VERDERE TRANSACTIE TEGEN EEN BEPAALDE PRIJS MEER IS .

10 WANNEER IEMANDS WERKZAAMHEDEN UITSLUITEND BESTAAN IN HET VERSCHAFFEN VAN PRESTATIES ZONDER DIRECTE TEGENPRESTATIE , ONTBREEKT EEN BELASTINGGRONDSLAG ; DEZE PRESTATIES OM NIET ZIJN DUS NIET ONDERWORPEN AAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE . IN DAT GEVAL MOET ZO IEMAND WORDEN GELIJKGESTELD MET EEN EINDVERBRUIKER , DAAR DE PRODUCTIE- EN DISTRIBUTIEKETEN BIJ HEM OPHOUDT . ZIJN BAND MET DEGENE VOOR WIE HET GOED OF DE DIENST IS BESTEMD , BEHOORT IMMERS NIET TOT HET SOORT TRANSACTIES DAT KAN WORDEN ONDERWORPEN AAN EEN FISCALE HARMONISATIE WELKE OP NEUTRALITEIT TEN AANZIEN VAN DE MEDEDINGING IS GERICHT ; ONDER DEZE OMSTANDIGHEDEN ONDERSCHIEDEN PRESTATIES OM NIET ZICH NAAR HUN AARD VAN BELASTBARE HANDELINGEN DIE , IN HET KADER VAN HET STELSEL VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE , ONDERSTELLEN DAT EEN PRIJS OF TEGENWAARDE IS BEDONGEN .

11 DE CONTEXT VAN DE BEPALING WAARVAN UITLEGGING WORDT VERZOCHT , VORMT HIERVAN HET BEWIJS . HET BEZWARENDE KARAKTER VAN DE BELASTBARE HANDELINGEN WORDT BEVESTIGD DOOR HET FEIT DAT ER BIJ DE IN BIJLAGE A , SUB 2 , EERSTE ALINEA , BEDOELDE ECONOMISCHE BEDRIJFVIGHEID VAN DE BELASTINGPLICHTIGEN SPRAKE MOET ZIJN VAN WERKZAAMHEDEN DIE ZIJN VERRICHT MET HET OOG OP HET VERKRIJGEN VAN EEN TEGENWAARDE OF DIE MET EEN TEGENWAARDE KUNNEN WORDEN GECOMPENSEERD . WANNEER ZIJ IMMERS BIJ UITSLUITING OM NIET ZIJN , VALLLEN ZIJ NIET BINNEN HET STELSEL VAN DE BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE , AANGEZIEN ZIJ INGEVOLGE ARTIKEL 8 GEEN BELASTINGGRONDSLAG KUNNEN VORMEN . DAT DIT BEZWARENDE KARAKTER NOODZAKELIJK IS , VOLGT EVENEENS UIT ARTIKEL 12 VAN DE RICHTLIJN , VOLGENS HETWELK IEDERE BELASTINGPLICHTIGE VOOR GOEDEREN GELEVERD AAN EN DIENSTEN VERRICHT VOOR EEN ANDERE BELASTINGPLICHTIGE , EEN FACTUUR MOET UITREIKEN , EEN BOEKHOUDING MOET VOEREN DIE CONTROLE DOOR DE BELASTINGADMINISTRATIE MOGELIJK MAAKT , EN ELKE MAAND EEN AANGIFTE MOET INDIENEN WAARIN ALLE VOOR DE BEREKENING VAN DE BELASTING BENODIGDE GEGEVENS VOORKOMEN .

12 DE CONTEXT VAN ARTIKEL 4 VAN DE TWEDE RICHTLIJN , WAARVAN UITLEGGING IS VERZOCHT , EN DE SAMENHANG VAN HET STELSEL TONEN DUS DUIDELIJK AAN , DAT DEGENE DIE UITSLUITEND DIENSTEN OM NIET VERRICHT , NIET KAN WORDEN AANGEMERKT ALS BELASTINGPLICHTIGE IN DE ZIN VAN GENOEMD ARTIKEL .

13 OP DE EERSTE VRAAG MOET DERHALVE WORDEN GEANTWOORD , DAT HIJ DIE REGELMATIG , DOCH UITSLUITEND OM NIET , DIENSTEN VERRICHT JEGENS ONDERNEMERS , NIET KAN WORDEN AANGEMERKT ALS BELASTINGPLICHTIGE IN DE ZIN VAN ARTIKEL 4 VAN DE TWEDE RICHTLIJN .

14 NU DE EERSTE VRAAG VAN DE HOGE RAAD ONTKENNEND IS BEANTWOORD , BEHOEFT NIET TE WORDEN INGEGAAN OP DE TWEDE VRAAG .

Beslissing inzake de kosten

KOSTEN

15 DE KOSTEN DOOR DE NEDERLANDSE REGERING EN DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN WEGENS INDIENING VAN HUN OPMERKINGEN BIJ HET HOF GEMAAKT , KUNNEN NIET VOOR VERGOEDING IN AANMERKING KOMEN . TEN AANZIEN VAN DE PARTIJEN IN HET HOOFDGEDING IS DE PROCEDURE ALS EEN ALDAAR GEREZEN INCIDENT TE BESCHOUWEN , ZODAT DE NATIONALE RECHTERLIJKE INSTANTIE OVER DE KOSTEN HEEFT TE BESLISSSEN .

Dictum

HET HOF VAN JUSTITIE ,

UITSPRAAK DOENDE OP DE DOOR DE HOGE RAAD DER NEDERLANDEN BIJ ARREST VAN 8 APRIL 1981 GESTELDE VRAGEN , VERKLAART VOOR RECHT :

HIJ DIE REGELMATIG , DOCH UITSLUITEND OM NIET , DIENSTEN VERRICHT JEGENS ONDERNEMERS , KAN NIET WORDEN AANGEMERKT ALS BELASTINGPLICHTIGE IN DE ZIN VAN ARTIKEL 4 VAN RICHTLIJN NR . 67/228 VAN DE RAAD VAN 11 APRIL 1967 .